

ضرورت های جرم انگاری پدیده حیوان آزاری با نگاهی به قوانین داخلی و بین المللی

علی رضانژاد^۱، محمد محسنی دهکلاتی^۲

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق دانشگاه مازندران (alirezanezhad7030@yahoo.com)

۲ دانشیار فقه و مبانی حقوق دانشگاه مازندران (mmdehkalany@yahoo.com)

چکیده

در عصر حاضر همگام با تحولات همه جانبه در زمینه های علمی و فناوری و... سوء استفاده از محیط زیست و حیوانات سرعت چشمگیری داشته است. از جمله نمونه های این استفاده نابه جا پدیده حیوان آزاری می باشد. مقصود از حیوان آزاری پدیده ای است مذموم که سالهای اخیر در جامعه رواج یافته و عاملان آن آگاهانه با انتشار قهرمانانه تصاویر خود در فضای جامعه رضایت خاطر خود را از آزدن حیوانات نشان می دهند. ازسویی ضرورت های زیست محیطی و آمار نگران کننده سازمان های بین المللی از وضعیت گونه های جانوری ایران اجازه دخالت انسان در زندگی حیوانات را نمی دهد، ازسویی دیگر ادله شرعی هم تعدی به حقوق حیوانات را جایز ندانسته و حرام می داند. با این وجود هنوز قانون جامع و منسجمی برای حمایت از حیوانات در کشور ما وجود ندارد تا چنین رفتارهایی را جرم انگاری کند. لذا مقاله حاضر بر آن است تا با نگاهی به قوانین داخلی و بین المللی و همچنین اشاره ای به ضرورت های زیست محیطی به این سوال پاسخ دهد که چرا ضرورت جرم انگاری حیوان آزاری احساس می شود؟

واژه های کلیدی

واژه های کلیدی به تعداد حداکثر ۵ واژه پس از چکیده درج شود.

مقدمه

انسان به عنوان اشرف مخلوقات در تمام ادیان آسمانی از کرامت خاصی برخوردار است و حقوق و تکالیف زیادی دارد. سال هاست که جوامع مختلف به تدوین قوانینی از جنبه های مختلف حقوق انسانی پرداخته و هر روز مطلبی جدید به آن افزوده اند امروزه توجه جوامع به این مساله جلب شده است که فقط انسان ها از حقوق مختلف برخوردار نیستند بلکه تمام آنچه روی زمین وجود دارد نیز دارای حقوقی می باشند. گواه این مطلب اعلامیه جهانی ده ماده ای حقوق حیوانات است که در تاریخ ۱۵ اکتبر ۱۹۷۸ در یونسکو اعلام و در سال ۱۹۹۰ به تصویب رئیس مجمع عمومی یونسکو رسیده و در همین سال منتشر شد. به همین منظور حفاظت از حیوانات به عنوان یکی از عناصر و ارکان طبیعت، از قدیم الایام مورد توجه بوده

است. اما گسترش جمعیت، پیشرفت علوم و بهره برداری بی رویه از منابع طبیعی و... موقعیت نامطلوبی را برای گونه های جانوری ایجاد کرده است. در این میان در سال های اخیر پدیده ای فراگیر و شایع شده است که از آن با عنوان حیوان آزاری نام می برند.

۱- حیوان آزاری^۱

در تعریف حیوان آزاری باید گفت وارد ساختن تعدی و بی دلیل آسیب به حیوانات است که به طرق مختلف از قبیل آزار فیزیکی، آزار روانی، بی توجهی و عدم رسیدگی مثل تامین نکردن آب و غذا، سرپناه و... صورت می پذیرد تا حدی که سلامت آن به خطر بیفتند. در واقع حیوان آزاری یک نوع آسیب اجتماعی و عنوان عامی است که به فعل خاصی اطلاق نمی شود بلکه هر فعل یا حتی ترک فعلی که عمدا و بدون هیچ ضرورت خاصی انجام شود و به حیوان آسیبی وارد کند در دامنه تعریف حیوان آزاری قرار می گیرد. این اصطلاح گویا نخستین بار توسط یک روانشناس آلمانی به نام ارنست بورنمن^۲ رایج شده است که منشا آن، رفتار فرد برای کسب لذت می باشد. در واقع از نظر علم روانشناسی نوعی رفتار مخرب و انحراف در سوء استفاده از جانوران بوده که موجب آزدن حیوان و به نوعی ارضای فرد منحرف می شود. در مطالعات جرم شناسی دیده شده افرادی که سابقه حیوان آزاری دارند، نه تنها میزان ارتکاب به خشونت نسبت به افراد دیگر در آنها بالاست بلکه میزان ارتکاب سایر رفتارهای ضد اجتماعی نیز در آنها بیشتر است. اعمال خشونت علیه موجودات ضعیف تر مانند حیوانات در دوران کودکی می تواند به پذیرش خشونت علیه اعضای ضعیف تر خانواده و حتی جامعه مانند زنان و کودکان منجر گردد. [۱]

۱-۱: انگیزه های فرد حیوان آزار

به طور کلی فرد حیوان آزار با ارتکاب چنین رفتارهایی به دنبال چیست؟ پاسخ به این سوال چون با افکار درونی یک انسان سروکار دارد کمی دشوار به نظر می رسد ولی با این حال می توان موارد زیر را به عنوان برخی از انگیزه های فرد مرتکب نام برد: الف: ارضای حس قدرت طلبی که منشأ این حس می تواند خلأ روحی و روانی در زندگی شخص وی باشد. ب: همانند سازی رفتاری کودکان

¹ Zoosadism – Animal abuse

² Ernest Bornemann